

Asia: OM 16/41/2016

Pikaluottosäätelyn kehittämisehdot

Korkokatto

Korkokatto on syytä laajentaa koskemaan myös suurempia luottoja:

Samaa mieltä

Korkokatto on syytä asettaa suuremmissa luotoissa nykyistä korkokattotasoa alemmalle tasolle:

En ota kantaa

Muut huomionne korkokaton laajentamista koskevasta ehdotuksesta ja sen vaikutuksista:

Arviomuistiossa todetaan, että nykyinen 2 000 euron raja on johtanut siihen, että pikaluottojen tarjonta on pääosin siirtynyt korkokaton ulkopuolelle jääviin suurempiin luottoihin. Arviomuistiossa todetaan myös, että raja on alun perin asetettu muun muassa niiden olettamusten pohjalta, että suuremmissa luotoissa korkotaso jää tapauksessa alemmaksi ja raja ei johtaisi luottotarjonnan siirtymiseen suurempiin luottoihin luottoriskin kasvamisen vuoksi. Joukkorahoituslaissa on asetettu vastaava 2000 euron raja-arvo tunne asiakkaasi -velvollisuuden toteuttamiseksi. Näillä perusteilla valtiovarainministeriö kannattaa keinotekoiseksi jääneen rajan uudelleentarkastelua.

Toisaalta vastaavaa keinotekoista vaikutusta tulee välttää myös suurempien luottojen korkokattotason asettamisessa – jos jonkin rajan ylittävien luottojen korkokattotaso asetetaan huomattavasti alemmalle tasolle kuin kyseisen rajan alle jäävien luottojen, voi tämä taas keinotekoisesti kannustaa pienempien luottojen tarjoamiseen. Tämän vuoksi tulisi harkita esimerkiksi porrastettuja korkokattotasoja taikka yhtenäistä korkokattoa kaikille luotoille.

Valmistelussa tuleekin valtiovarainministeriön näkemyksen mukaan pyrkiä arvioimaan tarkemmin eri korkokattotasojen vaikutukset. Korkokattotasojen ei tule kannustaa säätelyn kiertämiseen eikä vääristää markkinoita. Lisäksi säätelyn tarkoitukselliseen kiertämiseen tulisi voida puuttua.

Muuna kuin korkona perittäviä luottokustannuksia koskevan sääntelyn tiukentaminen

Mitä mieltä olette luottokustannuksia koskevan sääntelyn tiukentamisesta yleisesti? Jos sääntelyä päädytään tiukentamaan, mitä sääntelymallia pitäisitte tarkoituksenmukaisimpana? Pyydämme teitä ottamaan mahdollisuuksien mukaan kantaa myös sääntelyn vaikutuksiin.

Valtiovarainministeriön näkemyksen mukaan korkokatto ei ole ollut riittävä väline kulutusluottoihin liittyvien ongelmien poistamiseksi. Lisäksi valtiovarainministeriö pitää tärkeänä positiivisen luottorekisterin käyttöönottoa Suomessa.

Arviomuistiossa todetaan, ettei todellinen vuosikorko anna täysin oikeaa kuvaa luottokustannusten tasosta muun muassa siitä syystä, että markkinoilla on yleistynyt nostopalkkion periminen nostoista. Todellinen vuosikorko ei myöskään välttämättä anna todellista kuvaa alle vuoden mittaisten luottojen kulutasosta.

Valtiovarainministeriön näkemyksen mukaan tulisi selvittää, miten sääntelyn tehokkuutta voidaan parantaa. Arviomuistiossa esitetyistä sääntelymalleista valtiovarainministeriö pitää toteuttamiskelpoisimpana euromääräisen tai prosentuaalisen rajan asettamista muuna kuin korkona perittäville luottokustannuksille. Valtiovarainministeriö painottaa myös tämän rajan asettamisessa keinotekoisuuden välttämistä.

Korkokattosäännöksen rikkominen

Mitä mieltä olette ehdotuksesta?

Valtiovarainministeriö kannattaa järjestelmän selkeyttämistä arviomuistiossa esitetyin perustein.

Vertaislainasaatavien viivästysseuraamukset ja perintäkulut

Kantanne asiaan:

Kannatan ehdotusta.

Muita mahdollisia huomioita ehdotuksesta / vertaislainoja koskevasta sääntelystä yleisesti:

Valtiovarainministeriö kannattaa kuluttajaluottojen yhdenmukaista kuluttajansuojasääntelyä riippumatta siitä, kuka luoton tarjoaa. Vertaislainajärjestelyillä ei tulisi voida kiertää kuluttajansuojasääntelyä.

Valtiovarainministeriö kannattaa myös muiden vertaislainamarkkinoiden kehittämistarpeiden selvittämistä.

Kuluttaja-asiamiehen toimivaltuudet kuluttajaluottoja koskevissa asioissa

Kantanne asiaan:

Kannatan ehdotusta.

Muut huomionne asiasta:

Kuten valtiovarainministeriö on lausunnossaan kuluttajansuojaviranomaisten toimivaltuuksia selvittäneen työryhmän mietintöön (4.5.2015, VM/488/00.00.05/2015) todennut, se kannattaa seuraamusmaksun käyttöönottoa kuluttajansuojan alalla. Tätä voidaan pitää perusteltuna sekä kuluttajansuojan paremman toteutumisen että tasapuolisen kilpailun edistämisen näkökulmasta.

Seuraamusten tason on oltava tarpeeksi korkea riittävän kannustinvaikutuksen luomiseksi säännösten noudattamisessa. Valtiovarainministeriö viittaa myös tässä aiemmin antamaansa lausuntoon, jossa se toi esille, että esimerkiksi finanssimarkkinoita koskevien säännösten rikkomisesta hallinnollisen seuraamusmaksun enimmäismäärä voi tietyissä tapauksissa olla luonnolliselle henkilölle viisi miljoonaa euroa. Oikeushenkilölle määrättävä seuraamusmaksu voi puolestaan olla enimmillään 10 prosenttia säännöstä rikkoneen oikeushenkilön liikevaihdosta konsernitasolla laskettuna. Edellä mainitut seuraamusmaksun enimmäismäärät voidaan myös ylittää, mikäli teolla tai laiminlyönnillä saavutettu hyöty on kyseisiä enimmäismääriä suurempi.

Valtiovarainministeriön näkemyksen mukaan kuluttajasäännösten rikkomukset voivat olla vaikutuksiltaan myös merkittäviä. Lainvastaisella menettelyllä voidaan käytännössä aiheuttaa vahinkoa erittäin laajalle kuluttajajoukolle ja vastaavasti saada kokonaisuudessaan merkittävää taloudellista hyötyä. Tämän vuoksi seuraamusmaksujen enimmäismäärien tulee olla riittävän korkeita.

Kuluttajia koskevien summaaristen asioiden käsittely tuomioistuimessa

Mahdolliset huomionne asiasta? Erityisesti pyydämme ottamaan kantaa asiaan siltä osin kuin EU:n jäsenvaltioilla on siinä kansallista liikkumavaraa.

Valtiovarainministeriö kannattaa järjestelmän selkeyttämistä arviomuistiossa esitetyin perustein.

Muut huomiot

Mahdolliset huomionne muista arviomuistiossa esille tuoduista kysymyksistä / pikaluotoista yleisemmin:

Valtiovarainministeriö pitää arviomuistion ehdotuksia kannatettavina. Arviomuistiossa esiin tuotujen näkökohtien perusteella on selvää, että kuluttajaluottojen sääntelyssä on kehittämiskohteita.

Valtiovarainministeriö toteaa, että markkinoiden tehokas toiminta ja kilpailu edellyttävät riittävien seuraamusten lisäksi säännösten uskottavaa valvontaa. Tämän vuoksi on tärkeää turvata kuluttajaviranomaisten resurssien ja toimivaltuuksien riittävyys säännösten noudattamisen valvonnassa ja seuraamusten käytössä.

Valtiovarainministeriö haluaa kuitenkin korostaa, ettei sääntelyn tule estää pienten rahaluottojen tarjoamista kuluttajille. Rajat ja katot tulee pyrkiä asettamaan sellaisille tasoille, etteivät ne luo keinotekoisia kannustimia sääntelyn kiertämiseen.

Lisäksi valtiovarainministeriö pitää tärkeänä positiivisen luottorekisterin käyttöönottoa Suomessa. Positiivinen luottorekisteri olisi tehokas keino luotonantajalle selvittää kuluttajan todellinen velkatilanne.

Lopuksi valtiovarainministeriö kiinnittää huomiota siihen, että tulevaisuudessa pikaluottojen tarjoaminen rajojen yli tulee teknologisen kehityksen myötä todennäköisesti lisääntymään. Tämän vuoksi valmistelussa tulisi kiinnittää huomiota myös rajat ylittäviin tilanteisiin.

Pikkarainen Pentti
Valtiovarainministeriö

Laaksonen Pirre
Valtiovarainministeriö - Rahoitusmarkkinaosasto